

Na podlagi 1. točke 196. člena in 1. do 4. ter 6. točke prvega odstavka 261. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19 in 123/21), drugega odstavka 150. člena Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 31/15, 81/15, 77/16, 77/18 in 161/21), drugega odstavka 163. člena Zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov (Uradni list RS, št. 32/15, 77/18 in 161/21) in 86. člena Zakona o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (Uradni list RS, št. 123/21) ter po pridobitvi mnenja Ministrstva za finance z dne 10. februarja 2022 Agencija za trg vrednostnih papirjev izdaja

SKLEP

o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borznoposredniške družbe

1. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in uporaba sklepa)

(1) Ta sklep določa:

1. podrobnejše značilnosti storitev in poslov iz 3. točke prvega odstavka 176. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19 in 123/21; v nadaljevanju: ZTFI-1),
2. podrobnejša pravila o pripravljanju finančnih instrumentov za prodajo strankam in upravljanja teh instrumentov iz 233. in 253. člena ZTFI-1,
3. podrobnejši način vodenja evidenc in hrambo dokumentacije iz 237. člena ZTFI-1,
4. podrobnejša pravila o ravnanju s finančnimi instrumenti in denarnim dobroimetjem strank ter prenosu lastninske pravice v zavarovanje iz 239. do 241. člena ZTFI-1,
5. podrobnejša pravila o prejemanju provizij, spodbud ali katerihkoli drugih denarnih ali nedenarnih koristi v zvezi z opravljanjem investicijskih storitev in poslov ter pomožnih investicijskih storitev za stranke od tretjih oseb iz 251. člena ZTFI-1,
6. druga podrobnejša pravila o opravljanju investicijskih storitev za stranke.

(2) Ta sklep se uporablja za:

1. borznoposredniške družbe,
2. banke skladno z določbami 60. člena ZTFI-1,
3. družbe za upravljanje skladno z določbo 1. točke četrtega odstavka 59. člena ZTFI-1 in
4. upravljavce AIS skladno z določbo 2. točke četrtega odstavka 59. člena ZTFI-1.

(3) Ta sklep se skladno z določbami 61. člena ZTFI-1 uporablja tudi za borznoposredniške družbe in banke, kadar strankam prodajajo strukturirane vloge ali jim svetujejo v zvezi z njimi.

(4) Kadar se ta sklep sklicuje na določbe drugih predpisov, se te določbe uporabljajo v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu.

2. člen

(prenos predpisov Evropske unije)

S tem sklepom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Delegirana direktiva Komisije (EU) 2017/593 z dne 7. aprila 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zaščito finančnih instrumentov in sredstev, ki pripadajo

strankam, obveznostmi glede upravljanja produktov in pravili, ki se uporabljajo za zagotavljanje ali prejemanje pristojbin, provizij ali kakršnih koli denarnih ali nedennarnih koristi (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2017, str. 500).

3. člen (pojmi)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem sklepu, imajo enak pomen kot v določbah Zakona o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (Uradni list RS, št. 123/21), Uredbe (EU) 2019/2033 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 575/2013, (EU) št. 600/2014 in (EU) št. 806/2014 (UL L št. 314 z dne 5. 12. 2019, str. 1), zadnjič spremenjene s Popravkom (UL L št. 405 z dne 2. 12. 2020, str. 79) in v določbah ZTFI-1, kot na primer:

1. ožji družinski član v tretjem odstavku 5. člena ZTFI-1,
2. finančni instrumenti v 7. členu ZTFI-1,
3. investicijske storitve in posli v 11. členu ZTFI-1,
4. neprofesionalna stranka v tretjem odstavku 12. člena ZTFI-1,
5. trajni nosilec podatkov v 18. členu ZTFI-1,
6. pomožne investicijske storitve v 19. členu ZTFI-1,
7. nadzorni organ v 48. členu ZTFI-1,
8. nasprotje interesov v prvem odstavku 233. člena ZTFI-1.

(2) Za namene tega sklepa veljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. »investicijska raziskava« je raziskava, kot je opredeljena v prvem odstavku 36. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565 z dne 25. aprila 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2017, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/1254 z dne 21. aprila 2021 o popravku Delegirane uredbe (EU) 2017/565 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L št. 277 z dne 2. 8. 2021, str. 6; v nadaljevanju: Delegirana uredba 2017/565),
2. »povezana oseba« v zvezi z borznoposredniško družbo pomeni:
 - (a) oseba, ki ima položaj člana njenega organa vodenja ali nadzora,
 - (b) oseba, ki v borznoposredniški družbi za račun strank opravlja posle v zvezi z investicijskimi storitvami in posli ter hrambo in vodenjem finančnih instrumentov,
 - (c) ožji družinski član osebe iz (a) ali (b) podtočke te točke,
 - (d) družba, ki je podrejena osebi iz (a), (b) ali (c) podtočke te točke,
 - (e) delničarji borznoposredniške družbe, ki imajo posredno ali neposredno najmanj petodstotni delež v kapitalu borznoposredniške družbe ali glasovalnih pravicah,
 - (f) pravne osebe, ki so podrejene družbe borznoposredniške družbe,
 - (g) člani organov vodenja in nadzora pravnih oseb iz (e) in (f) podtočke te točke in njihovih ožjih družinskih članov,
3. »posli financiranja z vrednostnimi papirji« pomeni posle, kot so opredeljeni v enajstem odstavku 3. člena Uredbe (EU) 2015/2365 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o preglednosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji in ponovne uporabe ter spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 337 z dne 23. 12. 2015, str. 1),
4. »kvalificirani sklad denarnega trga« pomeni kolektivni naložbeni podjem z dovoljenjem na podlagi Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (UL L št. 302 z dne 17. 11. 2009, str. 32), zadnjič

spremenjene z Direktivo (EU) 2019/2162 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o izdajanju kritih obveznic in javnem nadzoru kritih obveznic ter o spremembi direktiv 2009/65/ES in 2014/59/EU (UL L št. 328 z dne 18. 12. 2019, str. 29), ali ki je predmet nadzora in, če je primerno, ima dovoljenje organa na podlagi nacionalne zakonodaje države članice, ki izda dovoljenje ter izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) njegov glavni investicijski cilj mora biti ohranjati nominalno neto vrednost sredstev podjetja (neto zaslužka) ali vrednost začetnega kapitala vlagatelja plus zaslužek,
 - (b) z namenom, da doseže navedeni primarni investicijski cilj, mora vlagati izključno v instrumente denarnega trga visoke kakovosti, z zapadlostjo ali preostalo zapadlostjo največ 397 dni, ali z rednim prilagajanjem donosa, skladnim s tako zapadlostjo, ter s povprečno tehtano zapadlostjo 60 dni. Ta cilj lahko doseže tudi s pomožnim vlaganjem v depozite pri kreditnih institucijah,
 - (c) zagotoviti mora likvidnost s poravnavo istega ali naslednjega dne. Za namene točke (b) se za instrument denarnega trga šteje, da je visoke kakovosti, če družba, ki ga upravlja izvaja lastno dokumentirano ocenjevanje kreditne kakovosti instrumentov denarnega trga, ki omogoča ugotovitev, da je instrument denarnega trga visoke kakovosti. Če je ena ali več bonitetnih agencij, ki so registrirane in nadzorovane s strani ESMA, zagotovila bonitetno oceno instrumenta, je treba pri notranjem ocenjevanju, ki ga izvede družba za upravljanje/investicijsko podjetje, med drugim upoštevati tudi te bonitetne ocene,
5. »distributer« pomeni osebo, ki za borzno-posredniško družbo opravlja prodajo finančnih instrumentov.

2. STORITVE IN POSLI IZ 3. TOČKE PRVEGA ODSTAVKA 176. ČLENA ZTFI-1

4. člen

(opravljanje storitev iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1)

(1) Borzno-posredniška družba mora za opravljanje storitev iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1 organizirati posebno organizacijsko enoto, ki je funkcionalno in prostorsko ločena od enot, ki opravljajo investicijske storitve in posle.

(2) Borzno-posredniška družba mora za opravljanje storitev iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1 zagotoviti ustrezne kadrovske in tehnične pogoje z upoštevanjem načela proporcionalnosti.

(3) Borzno-posredniška družba mora zagotoviti izvajanje posamezne storitve iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1 v skladu s pravili stroke ter izdelati natančno analizo tveganj v skladu s 14. členom Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za borzno-posredniške družbe (Uradni list RS, št. 29/22) za vsako posamezno storitev, ki jo dejansko opravlja.

5. člen

(pogoji za opravljanje storitev iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1)

Borzno-posredniška družba mora za posamezne storitve iz 3. točke prvega odstavka 176. člena ZTFI-1 sprejeti posebne pogoje za opravljanje teh storitev, vključno s tarifo za opravljanje teh storitev in poslov, poleg tega pa mora za vsako posamezno storitev zagotoviti zadosten kapital zaradi tveganj, ki jih posamezne storitve lahko prinašajo.

3. FINANČNI INSTRUMENTI ZA PRODAJO STRANKAM

6. člen **(obveznosti glede upravljanja produktov)**

(1) Borznoposredniške družbe pri pripravi finančnih instrumentov za prodajo strankam, ki zajema izdelavo, razvoj, izdajo ali oblikovanje finančnih instrumentov, spoštujejo določbe tega člena. Borznoposredniške družbe pri tem primerno in sorazmerno izpolnjujejo ustrezne zahteve iz drugega do sedemnajstega odstavka tega člena, pri čemer upoštevajo naravo finančnega instrumenta, investicijsko storitev in ciljni trg za produkt.

(2) Borznoposredniške družbe vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo postopke in ukrepe, s katerimi zagotavljajo, da je priprava finančnih instrumentov skladna z zahtevami glede ustreznega obvladovanja nasprotij interesov, vključno s prejemki. Borznoposredniške družbe, ki pripravljajo finančne instrumente zagotovijo, da oblikovanje finančnega instrumenta, vključno z njegovimi značilnostmi, ne škoduje končnim strankam ali ne povzroči težav z integriteto trga, tako da bi instrument družbi omogočil, da ublaži ali odsvoji svoja tveganja ali izpostavljenost osnovnim sredstvom, na katerih temelji produkt, če je borznoposredniška družba že imetnik teh osnovnih sredstev za lasten račun.

(3) Borznoposredniške družbe pri pripravi vsakega finančnega instrumenta analizirajo morebitna nasprotja interesov. Borznoposredniške družbe ocenijo, ali finančni instrument ustvarja položaj, ki lahko končnim strankam škoduje, če prevzamejo:

1. nasprotno izpostavljenost, kot jo je prej imela borznoposredniška družba, ali
2. nasprotno izpostavljenost, kot jo želi imeti borznoposredniška družba po prodaji produkta.

(4) Borznoposredniške družbe preverijo, ali bi finančni instrument lahko pomenil grožnjo za pravilno delovanje ali stabilnost finančnih trgov, preden se odločijo za prodajo produkta.

(5) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da ima zadevno osebje, ki sodeluje pri pripravi finančnih instrumentov, potrebno strokovno znanje za razumevanje značilnosti finančnih instrumentov, ki jih nameravajo pripraviti, in njihovih tveganj.

(6) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da ima upravljalni organ učinkovit nadzor nad procesom upravljanja produktov v družbi. Zagotovijo tudi, da poročila o skladnosti, namenjena upravljalnemu organu, sistematično vključujejo informacije o finančnih instrumentih, ki jih je pripravila družba, vključno z informacijami o distribucijski strategiji. Borznoposredniške družbe predložijo poročila Agenciji za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija), kadar ta to zahteva.

(7) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da funkcija spremljanja skladnosti poslovanja s predpisi (»compliance«) spremlja razvoj in redno pregleduje ureditve upravljanja produktov, da se odkrije vsako tveganje, da družba ne bo izpolnjevala obveznosti, določenih v tem členu.

(8) Če borznoposredniške družbe pri izdelavi, razvijanju, izdaji ali oblikovanju produkta sodelujejo tudi s subjekti, ki nimajo dovoljenja in niso nadzorovani v skladu z Direktivo 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L št. 173 z dne 12. 6. 2014, str. 349; v nadaljevanju: Direktiva 2014/65/EU), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2020/1504 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov (UL L št. 347 z dne 20. 10. 2020, str. 50, v nadaljevanju: Direktiva 2014/65/EU), ali podjetij iz tretjih držav, navedejo svoje vzajemne odgovornosti v pisni obliki.

(9) Borznoposredniške družbe morajo dovolj razčlenjeno določiti potencialni ciljni trg za vsak finančni instrument in navedejo vrste strank za katere je finančni instrument primeren glede na potrebe, značilnosti in cilje teh strank. Prav tako opredelijo skupine strank, za katere finančni instrument ni primeren. Če borznoposredniške družbe sodelujejo pri pripravi finančnega instrumenta, se lahko opredeli en ali več ciljnih trgov.

(10) Borznoposredniške družbe, ki pripravljajo finančne instrumente, ki se distribuirajo prek drugih borznoposredniških družb, določijo potrebe in značilnosti strank za katere je produkt primeren na podlagi svojega teoretičnega znanja in preteklih izkušenj s finančnim instrumentom ali podobnimi finančnimi instrumenti, finančnimi trgi in potrebami, značilnostmi in cilji potencialnih končnih strank.

(11) Borznoposredniške družbe opravijo analizo scenarijev za svoje finančne instrumente, v kateri ocenijo tveganja slabih rezultatov za stranke, ki jih predstavlja produkt, in okoliščine, v katerih lahko pride do teh rezultatov. Borznoposredniške družbe ocenijo finančni instrument v okviru negativnih pogojev, ki zajemajo, kaj bi se zgodilo, če na primer:

1. pride do poslabšanja razmer na trgu;
2. pripravljavec produktov ali tretja oseba, ki sodeluje pri pripravi ali delovanju finančnega instrumenta, izkusi finančne težave ali se realizira drugo tveganje nasprotnne stranke;
3. finančni instrument ne postane tržno donosen ali
4. je povpraševanje po finančnem instrumentu veliko večje od pričakovanega, kar obremenjuje vire družbe ali trg osnovnega instrumenta.

(12) Borznoposredniške družbe določijo, ali finančni instrument ustreza opredeljenim potrebam, značilnostim in ciljem ciljnega trga, vključno s preučitvijo naslednjih elementov:

1. profil razmerja med tveganjem in donosom finančnega instrumenta je skladen s ciljnim trgom in
2. oblikovanje finančnega instrumenta temelji na značilnostih, ki koristijo stranki in ne na poslovnem modelu, ki se zanaša na slabe rezultate za stranko, da bi bil dobičkonosen.

(13) Borznoposredniške družbe upoštevajo strukturo stroškov, predlagano za finančni instrument, vključno s preučitvijo naslednjih elementov:

1. stroški in nadomestila finančnega instrumenta so združljivi s potrebami, cilji in značilnostmi ciljnega trga;
2. nadomestila ne ogrožajo pričakovanj glede donosa finančnega instrumenta, kot na primer, kjer so stroški ali nadomestila enaki ali višji kot vse davčne ugodnosti, povezane s finančnim instrumentom, ali pa te ugodnosti skoraj izničijo; in
3. struktura stroškov finančnega instrumenta je ustrezno pregledna za ciljni trg, na primer, tako da ne prikriva nadomestil ali da ni preveč zapletena, da bi bila razumljiva.

(14) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da informacije o finančnem instrumentu, zagotovljene distributerjem, vključujejo informacije o ustreznih distribucijskih kanalih za distribucijo finančnega instrumenta, postopku potrjevanja produkta in oceno ciljnega trga ter da so primerne kakovosti, da lahko distributerji pravilno razumejo in priporočajo ali prodajajo finančni instrument.

(15) Borznoposredniške družbe redno pregledujejo finančne instrumente, ki jih pripravljajo, pri tem pa upoštevajo vsak dogodek, ki bi lahko bistveno vplival na potencialno tveganje za opredeljen ciljni trg. Borznoposredniške družbe preučijo, ali je finančni instrument še skladen s potrebami, značilnostmi in cilji ciljnega trga in če se distribuira na ciljnim trgu. Preučijo tudi, ali finančni instrument dosega stranke za katere ni primeren glede na njihove potrebe, značilnosti in cilje.

(16) Borznoposredniške družbe pred kakršno koli nadaljnjo izdajo ali ponovno prodajo pregledajo finančni instrument, če so seznanjene s kakršnim koli dogodkom, ki bi lahko bistveno vplival na potencialno tveganje za vlagatelje, in v redno ocenjujejo, ali finančni instrumenti delujejo, kot je bilo predvideno. Borznoposredniške družbe določijo pogostost rednih pregledov svojih finančnih instrumentov na podlagi relevantnih dejavnikov, vključno z dejavniki, povezanimi s kompleksnostjo ali inovativno naravo uporabljenih investicijskih strategij. Družbe tudi opredelijo ključne dogodke, ki bi lahko vplivali na potencialno tveganje ali pričakovane donose finančnega instrumenta, kot sta:

1. prekoračitev praga, ki bo vplivala na profil donosa finančnega instrumenta, ali
2. kapitalska ustreznost nekaterih izdajateljev, katerih vrednostni papirji ali jamstva lahko vplivajo na uspešnost finančnega instrumenta.

(17) Borznoposredniške družbe morajo v primeru dogodka iz prejšnjega odstavka ustrezno ukrepati, tako da:

1. zagotovijo ustrezne informacije o dogodku in njegovih posledicah za finančni instrument strankam ali distributerjem finančnega instrumenta, če borznoposredniška družba ne ponuja ali prodaja finančnega instrumenta neposredno strankam;
2. spremenijo postopek za odobritev produkta;
3. ustavijo nadaljnje izdaje finančnega instrumenta;
4. spremenijo finančni instrument, da se preprečijo nepošteni pogodbeni pogoji;
5. preučijo, ali so prodajni kanali, po katerih se prodajajo finančni instrumenti, primerni, če družbe ugotovijo, da se finančni instrument ne prodaja, kot je bilo predvideno;
6. kontaktirajo distributerja glede spremembe distribucijskega procesa;
7. prenehajo razmerje z distributerjem ali
8. obvestijo Agencijo.

7. člen

(obveznosti glede upravljanja produktov pri distribuciji)

(1) Borznoposredniške družbe pri odločanju o razponu finančnih instrumentov, ki jih izdajajo sama ali druga investicijska podjetja, in storitev, ki jih nameravajo ponujati ali priporočati strankam, primerno in sorazmerno izpolnjujejo ustrezne zahteve iz tretjega do štirinajstega odstavka tega člena, pri čemer upoštevajo naravo finančnega instrumenta, investicijsko storitev in ciljni trg za produkt.

(2) Borznoposredniške družbe morajo izpolnjevati tudi zahteve ZTFI-1, kadar ponujajo ali priporočajo finančne instrumente, ki jih pripravijo subjekti, za katera ne velja Direktiva 2014/65/EU. Borznoposredniške družbe morajo vzpostaviti učinkovite ureditve za zagotovitev, da od teh pripraviljavcev dobijo dovolj informacij o finančnih instrumentih, ki jih ponujajo ali priporočajo. Prav tako določijo ciljni trg za zadevni finančni instrument, tudi če ga pripraviljavec ni določil.

(3) Borznoposredniške družbe vzpostavijo ustrezne ureditve upravljanja produktov za zagotovitev, da so produkti in storitve, ki jih nameravajo ponujati ali priporočati, združljivi s potrebami, značilnostmi in cilji opredeljenega ciljnega trga ter da je načrtovana distribucijska strategija skladna z opredeljenim ciljnim trgom. Borznoposredniške družbe ustrezno opredelijo in ocenijo okoliščine in potrebe strank, na katere se nameravajo osredotočiti, da zagotovijo, da interesi strank niso ogroženi zaradi komercialnih ali finančnih pritiskov. Družbe v okviru tega procesa opredelijo skupine strank za katere produkt ali storitev nista primerna glede na njihove potrebe, značilnosti in cilje.

(4) Borznoposredniške družbe od pripraviljavcev produktov, za katere velja Direktiva 2014/65/EU, pridobijo informacije, ki jim omogočajo potrebno razumevanje in

poznavanje produktov, ki jih nameravajo priporočati ali prodajati, da se zagotovi, da bodo ti produkti distribuirani v skladu s potrebami, značilnostmi in cilji opredeljenega ciljnega trga.

(5) Borznoposredniške družbe sprejmejo vse razumne ukrepe za zagotovitev, da tudi od pripravljavcev produktov, za katere ne velja Direktiva 2014/65/EU, pridobijo ustrezne in zanesljive informacije za zagotovitev, da bodo produkti distribuirani v skladu z značilnostmi, cilji in potrebami ciljnega trga. Če relevantne informacije niso javno dostopne, distributer sprejme vse razumne ukrepe, da jih pridobi od pripravjalca produktov ali njegovega zastopnika. Sprejemljive javno dostopne informacije so informacije, ki so jasne, zanesljive in pripravljene za namene izpolnjevanja predpisov, kot so zahteve glede razkritja v skladu z Uredbo (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (UL L št. 168 z dne 30. 6. 2017, str. 12), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2021/337 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2021 o spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 glede prospekta EU za okrevanje in ciljno usmerjenih prilagoditev za finančne posrednike in Direktive 2004/109/ES glede uporabe enotne elektronske oblike poročanja pri pripravi letnih računovodskih poročil, da bi se podprlo okrevanje po krizi zaradi COVID-19 (UL L št. 68 z dne 26. 2. 2021, str. 1) ali Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembi Direktive 2001/34/ES (UL L št. 390 z dne 31. 12. 2004, str. 38), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2021/337 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2021 o spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 glede prospekta EU za okrevanje in ciljno usmerjenih prilagoditev za finančne posrednike in Direktive 2004/109/ES glede uporabe enotne elektronske oblike poročanja pri pripravi letnih računovodskih poročil, da bi se podprlo okrevanje po krizi zaradi COVID-19 (UL L št. 68 z dne 26. 2. 2021, str. 1). Ta obveznost velja za produkte, ki se prodajajo na primarnih in sekundarnih trgih, ter se uporablja sorazmerno glede na obseg, v katerem je mogoče pridobiti javno dostopne informacije, in kompleksnost produkta.

(6) Borznoposredniške družbe opredelijo ciljni trg in distribucijsko strategijo na podlagi informacij pridobljenih od pripravljavcev produktov in informacij o svojih strankah. Če borznoposredniška družba deluje kot pripravljavec produktov in distributer, se zahteva samo ena ocena ciljnega trga.

(7) Borznoposredniške družbe pri odločanju o razponu finančnih instrumentov in storitev, ki jih ponujajo ali priporočajo, ter zadevnih ciljnih trgih, izvajajo postopke in ukrepe za zagotovitev skladnosti z vsemi relevantnimi veljavnimi zahtevami, ki jih vsebuje ZTFI-1, vključno z zahtevami v zvezi z razkritjem, oceno primernosti ali ustreznosti, spodbudami in ustreznim obvladovanjem nasprotij interesov. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni primerom, ko nameravajo distributerji ponuditi ali priporočiti nove produkte ali kadar obstajajo razlike pri storitvah, ki jih zagotavljajo.

(8) Borznoposredniške družbe redno pregledujejo in posodablajo svoje ureditve upravljanja produktov za zagotovitev, da so še naprej ustrezne in primerne za svoj namen, ter po potrebi ustrezno ukrepajo.

(9) Borznoposredniške družbe redno pregledujejo investicijske produkte, ki jih ponujajo ali priporočajo, ter storitve, ki jih zagotavljajo, pri tem pa upoštevajo vsak dogodek, ki bi lahko bistveno vplival na potencialno tveganje za opredeljen ciljni trg. Družbe ocenijo vsaj, ali je produkt ali storitev še skladna s potrebami, značilnostmi in cilji opredeljenega ciljnega trga in ali je načrtovana distribucijska strategija še ustrezna. Družbe ponovno preučijo ciljni trg in posodobijo ureditve upravljanja produktov, če ugotovijo, da so za določen produkt ali storitev napačno opredelile ciljni trg ali da produkt ali storitev ne ustreza več

okolščinam na opredeljenem ciljnim trgu, kot na primer, če postane produkt zaradi sprememb na trgu nelikviden ali zelo nestanoviten (volatilen).

(10) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da osebe zadolžene za spremljanje skladnosti poslovanja s predpisi nadzirajo razvoj in redne preglede ureditev upravljanja produktov, da se odkrije vsako tveganje, da podjetje ne izpolnjuje obveznosti, določenih v tem členu.

(11) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da ima zadevno osebje potrebno strokovno znanje za razumevanje značilnosti storitev, ki jih ponujajo, in produktov, ki jih nameravajo ponujati ali priporočati, in z njimi povezanih tveganj. Zadevno osebje mora razumeti potrebe, značilnosti in cilje opredeljenega ciljnega trga.

(12) Borznoposredniške družbe zagotovijo, da ima upravljalni organ učinkovit nadzor nad procesom upravljanja produktov v podjetju, da se določi razpon storitev, ki jih ponujajo, in investicijskih produktov, ki jih ponujajo ali priporočajo na zadevnih ciljnih trgih. Borznoposredniške družbe zagotovijo, da poročila o skladnosti, namenjena upravljalnemu organu, sistematično vključujejo informacije o storitvah, ki jih ponujajo, in produktih, ki jih ponujajo ali priporočajo. Borznoposredniške družbe predložijo poročila Agenciji, kadar ta to zahteva.

(13) Distributerji pripravljavcem produktov zagotovijo informacije o prodaji in, če je to primerno, informacije o zgoraj navedenih pregledih za podporo pregledom produktov, ki jih izvajajo pripravljavci produktov.

(14) Če pri distribuciji produkta ali pri storitvi sodelujejo različni subjekti, je borznoposredniška družba, ki ima neposreden poslovni odnos s strankami, odgovorna za izpolnjevanje obveznosti glede upravljanja produktov, določenih v tem členu. Ne glede na navedeno, morajo vmesne borznoposredniške družbe:

1. zagotoviti, da se ustrezne informacije o produktu posredujejo od pripravjavca produktov do končnega distributerja v verigi;
2. pripravljavcu produktov, če zahteva informacije o prodaji produktov, da bi izpolnil svoje obveznosti glede upravljanja produktov, omogočijo pridobitev teh informacij in
3. izvrševati obveznosti glede upravljanja produktov za pripravjavce produktov, kot je ustrezno, v zvezi s storitvijo, ki jo zagotavljajo.

4. VODENJE EVIDENC IN HRAMBA DOKUMENTACIJE

8. člen (vsebina in način vodenja evidenc)

(1) Borznoposredniška družba mora voditi evidence iz prvega odstavka 237. člena ZTFI-1 z vsebino, določeno v 72. do 76. členu Delegirane uredbe 2017/565.

(2) Borznoposredniška družba mora voditi evidence in dokumentacijo iz 237. člena ZTFI-1, tako da so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. Agencija mora imeti možnost, da lahko do podatkov hitro dostopi in rekonstruira vsako ključno fazo obdelave vsakega posla,
2. kakršne koli popravke ali druge spremembe in vsebino evidence pred kakršnimi koli popravki ali spremembami, mora biti mogoče brez težav ugotoviti.

(3) Agencija lahko v izjemnih okoliščinah od borznoposredniške družbe zahteva, da hrani katero koli ali vse evidence za daljše obdobje, če je to utemeljeno z vrsto

finančnega instrumenta ali transakcije in če je to potrebno, da se Agenciji omogoči izvajanje nadzorniške funkcije na podlagi ZTFI-1.

5. FINANČNI INSTRUMENTI IN DENARNA SREDSTVA STRANK

9. člen

(varstvo finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank)

(1) Borznoposredniška družba mora, za namene zaščite pravic strank v zvezi s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi, ki pripadajo strankam, izpolnjevati naslednje zahteve:

1. voditi mora take evidence, dokumentacijo in račune, kakršni so potrebni, da lahko kadar koli in takoj razloči med denarnimi sredstvi in finančnimi instrumenti oziroma sredstvi, ki jih vodi za eno stranko, in sredstvi, ki jih vodi za druge stranke in lastnimi sredstvi,
2. voditi in vzdrževati mora dokumentacijo, evidence in račune na način, ki zagotavlja njihovo točnost, zlasti njihovo pravilnost v zvezi s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi, ki jih vodi za stranko, ter da se lahko uporabijo kot revizijska sled,
3. redno mora usklajevati interne evidence, dokumentacijo in račune v zvezi s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi oziroma sredstvi strank, z računi in evidencami kakršnih koli tretjih oseb, ki vodijo ta sredstva,
4. izvršiti mora vse aktivnosti potrebne za zagotovitev, da je mogoče ločeno identificirati finančne instrumente strank, ki so deponirani pri tretji osebi v skladu z 10. členom tega sklepa od lastnih finančnih instrumentov te tretje osebe in od finančnih instrumentov borznoposredniške družbe, bodisi z drugačno naslovljenostjo računov pri tretjih osebah, ali s sprejemom drugih enakovrednih ukrepov, s katerimi se doseže enaka stopnja zaščite,
5. sprejeti mora ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se denarna sredstva stranke, ki so deponirana v skladu z 11. členom tega sklepa, vodijo na računu ali na računih, identificiranih ločeno od računov, na katerih se vodijo denarna sredstva borznoposredniške družbe,
6. uvesti mora takšno organizacijsko ureditev, s katero bo v največji meri zmanjšala tveganje izgube ali zmanjšanja sredstev stranke ali pravic v zvezi s temi sredstvi, ki nastane kot posledica zlorabe sredstev, goljufije, slabega administriranja sredstev, nezadostnega vodenja evidenc ali malomarnosti,
7. finančne instrumente na računih, kjer je možen nakup finančnih instrumentov z delnim kritjem (margin account), mora voditi tako, da vodi ločene račune vsaj za finančne instrumente za svoj račun, finančne instrumente za račun povezanih oseb in finančne instrumente za račun ostalih strank, ne glede na to ali se finančni instrumenti vodijo za namen storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti ali izvrševanja naročil za račun strank. Ločene račune iz prejšnjega stavka vodi tako, da se ti računi vodijo v centralnem depozitu ali vmesnem poddepoju za račun bodisi borznoposredniške hiše, bodisi povezanih oseb bodisi ostalih strank borznoposredniške družbe.

(2) Denarno dobroimetje strank, ki trgujejo prek računa, kjer je možen nakup finančnih instrumentov z delnim kritjem (margin account), mora borznoposredniška družba voditi na enak način, kot je določeno v 7. točki prvega odstavka tega člena.

(3) Borznoposredniška družba mora Agenciji do 25. dne v mesecu posredovati poročilo za predhodni mesec o transakcijah in poslih s finančnimi instrumenti in denarnim dobroimetjem povezanih oseb, ki vsebuje začetno in končno stanje ter transakcije in posle povezanih oseb, ne glede na to ali so bile transakcije in posli izvedeni na organiziranih platformah ali izven njih. Poleg tega mora poročilo vsebovati tudi vse transakcije in posle povezanih oseb, ki so bili opravljeni brez 100 % kritja na dan poravnave posla.

(4) Vsak prenos finančnih instrumentov povezanih oseb morata odobriti vsaj dve osebi, ki v borznoposredniški družbi opravljata posle v zvezi z investicijskimi storitvami in posli ali hrambo in vodenjem finančnih instrumentov.

(5) Borznoposredniška družba Agenciji poroča o podatkih iz tega člena v elektronski obliki preko Nacionalnega sistema za poročanje – NRS in v skladu s funkcionalno specifikacijo, ki je dosegljiva na spletni strani Agencije.

(6) Če posredovanje podatkov iz tega člena zaradi izpada povezave oziroma nedelovanja sistema elektronskega poročanja ni omogočeno, borznoposredniška družba o tem najkasneje v roku za predložitev poročila pisno obvesti Agencijo in ji ustrezno dokumentacijo posreduje v pisni obliki v roku dveh delovnih dni po preteku roka za oddajo poročila. Takoj po vzpostavitvi povezave oziroma takoj po začetku delovanja sistema za elektronsko poročanje borznoposredniška družba podatke, ki so bili posredovani v pisni obliki, Agenciji sporoči tudi na način iz prejšnjega odstavka.

(7) Borznoposredniške družbe Agenciji, imenovanim stečajnim upraviteljem in osebam pristojnim za reševanje finančnih institucij na njihovo zahtevo posredujejo informacije o finančnih instrumentih in denarnih sredstvih strank. Informacije vsebujejo:

1. relevantne notranje račune in evidence, iz katerih je jasno razvidno stanje denarnih sredstev in finančnih instrumentov za račun vsake posamezne stranke;
2. če so borznoposredniške družbe imetnice denarnih sredstev strank v skladu z 11. členom, podatke o računih, na katerih se nahajajo denarna sredstva strank, in o ustreznih dogovorih z osebami, ki vodijo te račune;
3. če so borznoposredniške družbe imetnice finančnih instrumentov v skladu z 10. členom, podatke o računih, odprtih pri tretjih osebah, in o ustreznih dogovorih s temi tretjimi osebami, kot tudi podatke o ustreznih dogovorih z navedenimi borznoposredniškimi družbami ali investicijskimi podjetji;
4. podatke o tretjih osebah, ki opravljajo kakršne koli s tem povezane naloge (oddane v zunanje izvajanje), ter podatke o vseh nalogah, oddanih v zunanje izvajanje;
5. ključne posameznike v osebi, ki se ukvarjajo z relevantnimi postopki, vključno z odgovornimi za nadzor nad zahtevami osebe v zvezi z zaščito sredstev strank, in
6. dogovore, ki so pomembni za ugotavljanje lastništva sredstev.

10. člen **(deponiranje finančnih instrumentov strank)**

(1) Borznoposredniška družba sme deponirati finančne instrumente, ki jih vodi za račun strank, na enega ali več računov finančnih instrumentov, odprtih pri tretji osebi, pod pogojem, da borznoposredniška družba vrši izbiro in periodični nadzor te tretje osebe in ureditev vzpostavljeno pri tej tretji osebi za hrambo in vodenje finančnih instrumentov stranke, z ustrezno strokovnostjo, usposobljenostjo in skrbnostjo.

(2) Borznoposredniška družba mora pri izbiri tretje osebe iz prejšnjega odstavka upoštevati njeno strokovnost in tržni ugled, kakor tudi kakršne koli pravne zahteve ali tržne prakse povezane z vodenjem ali hrambo finančnih instrumentov strank, ki bi lahko negativno vplivale na pravice strank.

(3) Tretja oseba, pri kateri namerava borznoposredniška družba hraniti ali voditi finančne instrumente za račun druge osebe oziroma za račun svojih strank, mora biti predmet specifične pravne ureditve in nadzora, ki velja za takšno hrambo in vodenje finančnih instrumentov v pravni ureditvi države domicila te tretje osebe.

(4) Borznoposredniška družba ne sme hraniti ali voditi finančnih instrumentov za račun svojih strank pri osebi iz tretje države, v kateri ne obstajajo predpisi, ki bi urejali hrambo in vodenje finančnih instrumentov za račun drugih oseb, razen če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. če značilnost finančnih instrumentov ali narava investicijskih storitev v zvezi s temi finančnimi instrumenti zahteva, da so ti finančni instrumenti deponirani pri osebi iz tretje države,
2. če se finančni instrumenti vodijo za račun profesionalne stranke in ta stranka pisno zahteva, da borznoposredniška družba njene finančne instrumente vodi pri osebi v tretji državi.

(5) Določbe drugega in tretjega odstavka tega člena se uporabljajo tudi, kadar je tretja oseba prenesla katero od svojih funkcij v zvezi z vodenjem in hrambo finančnih instrumentov na drugo tretjo osebo.

(6) Borznoposredniška družba, ki vodi finančne instrumente strank v centralnem depozitu prek svojega računa v centralnem depozitu ali prek drugega vmesnega poddepozitarja, mora skladno z določbami 288. člena ZTFI-1 vzpostaviti in voditi poddepoje finančnih instrumentov strank, in sicer tako, da za vsako stranko pri sebi oblikuje poddepo, na katerem evidenčno ločeno vodi finančne instrumente te stranke.

11. člen **(deponiranje denarnih sredstev stranke)**

(1) Borznoposredniška družba mora ob prejemu denarnih sredstev stranke, ta sredstva nemudoma deponirati na enega ali več računov, odprtih pri vsaj eni od naslednjih oseb:

1. centralni banki,
2. kreditni instituciji, s pridobljenim dovoljenjem skladno z Direktivo 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L št. 176 z dne 27. junija 2013, str. 338), zadnjič spremenjeni z Direktivo (EU) 2021/338 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2021 o spremembi Direktive 2014/65/EU glede zahtev po informacijah, upravljanja produktov in omejitev pozicij ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/878 glede njune uporabe za investicijska podjetja, za podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L št. 68 z dne 26. 2. 2021, str. 14; v nadaljevanju: Direktiva 2013/36/EU).

(2) Prvi odstavek tega člena ne velja za kreditno institucijo z dovoljenjem, pridobljenim v skladu z Direktivo 2013/36/EU, v zvezi z depoziti v smislu navedene direktive, ki jih vodi institucija.

(3) Poseben denarni račun iz 307. člena ZTFI-1, je račun, ki ga borznoposredniška družba odpre pri osebi iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena.

(4) Borznoposredniška družba, ki ne deponira denarnih sredstev strank pri centralni banki, mora s profesionalno skrbnostjo izbrati in imenovati kreditno institucijo iz prvega odstavka tega člena, redno pregledovati to kreditno institucijo in njeno ureditev vodenja denarnih sredstev strank. Borznoposredniška družba preveri potrebo po razpršitvi denarnih sredstev strank, kot del svoje profesionalne skrbnosti.

(5) Pri izbiri kreditne institucije iz prvega odstavka tega člena mora borznoposredniška družba, z namenom, da zagotovi varstvo pravic strank, kakor tudi

kakršne koli pravne ali zakonske zahteve ali tržno prakso, povezano z vodenjem denarnih sredstev strank, ki bi lahko imeli negativne učinke na pravice strank, upoštevati strokovnost in tržni ugled takih institucij.

(6) Borznoposredniška družba, ki deponira denarna sredstva strank pri kreditni instituciji iz prvega odstavka tega člena, ki je v isti skupini kot borznoposredniška družba, omeji sredstva, ki jih deponira pri taki kreditni instituciji v skupini ali kombinaciji takih kreditnih institucij v skupini, tako da sredstva ne presegajo 20 % vseh takih denarnih sredstev.

(7) Borznoposredniška družba lahko preseže omejitev iz prejšnjega odstavka, če dokaže, da ta zahteva ni sorazmerna glede na naravo, obseg in zapletenost njenega poslovanja, glede varnosti, ki jo ponujajo kreditne institucije iz prejšnjega odstavka, in glede na nizek znesek denarnih sredstev strank pri borznoposredniški družbi. Ocene iz tega odstavka se periodično preverjajo. Začetna in periodične ocene se predložijo Agenciji.

12. člen **(uporaba finančnih instrumentov strank)**

(1) Borznoposredniške družbe ne smejo sklepati dogovorov o poslih financiranja z vrednostnimi papirji v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih vodijo za račun stranke, ali drugače uporabiti finančne instrumente strank za lasten račun ali za račun katere koli druge osebe ali stranke, razen če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

1. stranka je k temu podala izrecno soglasje na trajnem nosilcu podatkov, kjer so določeni pogoji uporabe njenih finančnih instrumentov, in
2. uporaba finančnih instrumentov stranke mora biti omejena na natančno določene pogoje, v katere je privolila stranka.

(2) Borznoposredniške družbe ne smejo sklepati dogovorov o poslih financiranja z vrednostnimi papirji v zvezi s finančnimi instrumenti, ki jih vodijo za račun stranke na računu tipa „omnibus“, ki ga vodi tretja oseba, ali drugače uporabijo finančne instrumente na takem računu za lasten račun ali za račun katere koli druge osebe, razen če je poleg pogojev iz prvega odstavka izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

1. vsaka stranka, katere finančni instrumenti se vodijo skupaj na računu tipa „omnibus“, mora najprej k temu podati izrecno soglasje v skladu s 1. točko prvega odstavka tega člena;
2. borznoposredniška družba ima vzpostavljene sisteme in kontrole, ki zagotavljajo, da se uporabljajo samo finančni instrumenti, ki pripadajo strankam, ki so podala izrecno soglasje v skladu s 1. točko prvega odstavka tega člena.

(3) Evidence borznoposredniške družbe vsebujejo podrobnosti o stranki, ki je naročila uporabo finančnih instrumentov, in o številu uporabljenih finančnih instrumentov, ki pripadajo vsaki stranki, ki je dala svojo privolitev, da se omogoči pravilna porazdelitev morebitne izgube.

(4) Borznoposredniške družbe sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečevanje nedovoljene uporabe finančnih instrumentov strank za lasten račun ali za račun katere koli druge osebe, kot so:

1. sklepanje dogovorov s strankami o ukrepih, ki jih bo sprejela borznoposredniška družba, če stranka na svojem računu nima dovolj sredstev na datum poravnave, kot sta izposojanje ustreznih vrednostnih papirjev v imenu stranke ali zapiranje pozicije;
2. skrbno spremljanje napovedane zmožnosti za izročitev na datum poravnave s strani borznoposredniške družbe ter sprejetje popravilnih ukrepov, če to ni mogoče, in
3. skrbno spremljanje in hitro zahtevanje neizročenih vrednostnih papirjev, ki na dan poravnave ali pozneje niso poravnani.

(5) Borznoposredniške družbe za vse stranke sprejmejo posebne dogovore za zagotovitev, da posojiljemalec finančnih instrumentov stranke zagotovi ustrezno zavarovanje s premoženjem in da družba ves čas spremlja ustreznost takega zavarovanja ter sprejme potrebne ukrepe za ohranitev ravnovesja z vrednostjo instrumentov strank.

13. člen

(neprimerna uporaba dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje)

(1) Borznoposredniške družbe ustrezno preverijo uporabo dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje v okviru razmerja med obveznostjo profesionalne stranke ali primerne nasprotne stranke do družbe in sredstvi te stranke, ki so predmet dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje, ki jih je sklenila družba. Preverjanje evidentirajo in po potrebi dokažejo.

(2) Borznoposredniške družbe pri preverjanju uporabe dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje in dokumentiranju upoštevajo vse naslednje dejavnike:

1. ali obstaja le zelo šibka povezava med obveznostjo stranke do družbe in uporabo dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje, vključno s tem, ali je verjetnost obveznosti strank do družbe nizka ali zanemarljiva;
2. ali znesek denarnih sredstev ali finančnih instrumentov, ki so predmet dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje, daleč presega obveznost stranke, ali je celo neomejen, če ta stranka sploh ima kakšno obveznost do družbe, in
3. ali so vsi finančni instrumenti ali denarna sredstva stranke predmet dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje, brez razmisleka o tem, kakšno obveznost ima vsaka stranka do družbe.

(3) Borznoposredniške družbe pri uporabi dogovorov o prenosu lastninske pravice v zavarovanje profesionalnim strankam in primernim nasprotnim strankam poudarijo povezana tveganja in učinek vsakega dogovora o prenosu lastninske pravice v zavarovanje na finančne instrumente in sredstva stranke.

14. člen

(ureditve upravljanja v zvezi z zaščito sredstev strank)

(1) Borznoposredniške družbe določijo odgovorno osebo izrecno za zadeve, povezane s tem, kako družba izpolnjuje svoje obveznosti v zvezi z zaščito finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank. Ta oseba mora imeti dovolj strokovnega znanja in ustrezen vpliv v družbi.

(2) Borznoposredniške družbe same presodijo ali bo imenovana odgovorna oseba opravljala samo naloge iz prejšnjega odstavka, ali pa lahko to nalogo učinkovito opravlja skupaj z drugimi nalogami.

15. člen

(poročila zunanjih revizorjev)

Borznoposredniške družbe zagotovijo, da njihovi zunanji revizorji vsaj enkrat letno poročajo Agenciji o primernosti ureditev borznoposredniške družbe skladno z 239. do 241. členom ZTFI-1 in tega poglavja sklepa.

16. člen (spodbude)

(1) Borznoposredniške družbe, ki plačajo, zagotovijo ali prejmejo plačila provizij, spodbud ali katerekoli druge denarne ali nedenarne koristi v zvezi z opravljanjem investicijskih storitev in poslov ali pomožnih investicijskih storitev za stranke, zagotovijo, da so vedno izpolnjene vse zahteve trinajstega odstavka 251. člena ZTFI-1 in zahteve iz drugega do šestega odstavka tega člena.

(2) Provizija, spodbuda ali nedenarna korist pripomore k izboljšanju kakovosti zadevne storitve za stranko, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

1. utemeljena je z zagotovitvijo dodatne storitve ali storitve na višji ravni zadevni stranki, sorazmerno z ravno prejete spodbude, na primer:
 - (a) zagotovitvijo investicijskega svetovanja, ki ni neodvisno, in dostopa do širokega nabora ustreznih finančnih instrumentov, ki vključujejo ustrezno število produktov tretjih oseb, ki niso tesno povezani z borznoposredniško družbo;
 - (b) zagotovitvijo investicijskega svetovanja, ki ni neodvisno, združeno s: ponudbo stranki, najmanj na letni osnovi, za ocenjevanje kontinuirane ustreznosti finančnih instrumentov, v katere je stranka investirala, ali drugo redno storitvijo, ki bo verjetno koristila stranki, kot je svetovanje glede predlagane optimalne porazdelitve sredstev stranke; ali
 - (c) po konkurenčnih cenah zagotovijo dostop do širokega nabora finančnih instrumentov, ki bodo verjetno zadovoljili potrebe stranke, vključno z ustreznim številom instrumentov ponudnikov produktov tretjih oseb, ki niso tesno povezani z borznoposredniško družbo, skupaj z zagotavljanjem orodij z dodano vrednostjo, kot so orodja za objektivne informacije, ki zadevni stranki pomagajo pri sprejemanju investicijskih odločitev ali ji omogočajo spremljanje, modeliranje in prilagajanje nabora finančnih instrumentov, v katere je investirala, ali zagotavljanjem rednih poročil o uspešnosti ter stroških in nadomestilih, povezanih s finančnimi instrumenti;
2. ne koristi neposredno družbi prejemnici, njenim delničarjem ali zaposlenim brez oprijemljive koristi za zadevno stranko;
3. utemeljena je z zagotavljanjem stalne ugodnosti zadevni stranki v zvezi s stalno spodbudo.

Provizija, spodbuda ali nedenarna korist se ne šteje za sprejemljivo, če je zagotavljanje zadevnih storitev stranki zaradi provizije, spodbude ali nedenarne koristi pristransko ali izkrivljeno.

(3) Borznoposredniške družbe neprekinjeno izpolnjujejo zahteve iz prejšnjega odstavka, vse dokler plačujejo, zagotavljajo ali prejemajo provizijo, spodbudo ali nedenarno korist.

(4) Borznoposredniške družbe hranijo dokazila, da so vse provizije, spodbude ali nedenarne koristi, ki jih je družba plačala, zagotovila ali prejela, namenjene povečanju kakovosti zadevne storitve za stranko:

1. z notranjim seznamom vseh provizij, spodbud in nedenarnih koristi, ki jih je borznoposredniška družba prejela od tretje osebe v zvezi z zagotavljanjem investicijskih ali pomožnih storitev, in
2. beleženjem, kako provizije, spodbude in nedenarne koristi, ki jih je borznoposredniška družba plačala, zagotovila, prejela ali jih namerava uporabiti, izboljšujejo kakovost storitev, zagotovljenih zadevnim strankam, in beleženjem ukrepov, ki se sprejmejo zato, da se ne krši obveznost družbe, da ravna vestno, pošteno in z ustrežno profesionalno skrbnostjo ter skladu z najboljšimi interesi stranke.

(5) Borznoposredniške družbe za vsako plačilo ali korist, ki so jo prejele od tretje osebe ali so jo plačale oziroma zagotovile tretji osebi, stranki razkrijejo naslednje informacije:

1. pred začetkom opravljanja zadevne investicijske storitve ali pomožne investicijske storitve borznoposredniška družba stranki razkrije informacije o zadevnem plačilu ali koristi v skladu s štirinajstim odstavkom 251. člena ZTFI-1. Manjše nedenarne koristi se lahko opišejo na splošno. Druge nedenarne koristi, ki jih borznoposredniška družba prejme, plača ali zagotovi v zvezi z investicijsko storitvijo zagotovljeno stranki, se cenovno ovrednotijo in razkrijejo ločeno;
2. če borznoposredniška družba predhodno ni mogla oceniti zneska plačila ali koristi, ki jo bo prejela, plačala ali zagotovila, in je namesto tega stranki razkrila metodo izračuna tega zneska, družba svojim strankam naknadno zagotovi tudi informacije o točnem znesku prejetega, plačanega ali zagotovljenega plačila ali koristi in
3. vsaj enkrat letno, dokler borznoposredniška družba prejema (stalne) spodbude v zvezi z investicijskimi storitvami, ki jih zagotavlja zadevnim strankam, borznoposredniška družba svoje stranke individualno obvesti o dejanskem znesku prejetih, plačanih ali zagotovljenih plačil ali koristi. Manjše nedenarne koristi se lahko opišejo na splošno.

(6) Borznoposredniške družbe pri izpolnjevanju zahtev iz prejšnjega odstavka upoštevajo pravila o stroških in nadomestilih iz šestega odstavka 251. člena ZTFI-1 in 50. člena Delegirane uredbe 2017/565. Če v distribucijski verigi sodeluje več borznoposredniških družb, vsaka borznoposredniška družba, ki zagotavlja investicijsko ali pomožno investicijsko storitev, izpolnjuje svoje obveznosti glede razkritja svojim strankam.

17. člen

(spodbude v zvezi s storitvami neodvisnega investicijskega svetovanja ali gospodarjenja s finančnimi instrumenti)

(1) Borznoposredniške družbe, ki opravljajo neodvisno investicijsko svetovanje ali gospodarjenje s finančnimi instrumenti, strankam vrnejo vse provizije, spodbude ali kakršne koli denarne koristi, ki jih je plačala ali zagotovila katera koli tretja oseba ali oseba, ki deluje v imenu tretje osebe, v zvezi s storitvami, zagotovljenimi tej stranki, takoj ko je to po prejemu razumno mogoče. Vse provizije, spodbude ali denarne koristi, prejete od tretjih oseb v zvezi z opravljanjem neodvisnega investicijskega svetovanja in gospodarjenja s finančnimi instrumenti, se v celoti prenesejo na stranko.

(2) Borznoposredniške družbe vzpostavijo in izvajajo politiko, ki zagotavlja, da se vse provizije, spodbude ali kakršne koli denarne koristi, ki jih je plačala ali zagotovila tretja oseba ali oseba, ki deluje v imenu tretje osebe, v zvezi z opravljanjem neodvisnega investicijskega svetovanja in gospodarjenja s finančnimi instrumenti dodelijo in prenesejo vsaki posamezni stranki. Stranke obvestijo o provizijah, spodbudah ali kakršnih koli denarnih koristih, ki so bile prenesene nanje, na primer z rednimi poročili, ki se zagotavljajo strankam.

(3) Borznoposredniške družbe, ki opravljajo samostojno investicijsko svetovanje ali gospodarjenje s finančnimi instrumenti, ne sprejemajo nedenarnih koristi, ki ne izpolnjujejo meril za sprejemljive manjše nedenarne koristi v skladu s četrtem in petim odstavkom tega člena.

(4) Merila za sprejemljive manjše nedenarne koristi izpolnjujejo naslednje koristi samo, če so:

1. informacije ali gradivo v zvezi s finančnim instrumentom ali investicijsko storitvijo, splošne narave ali prilagojene okoliščinam posamezne stranke;
2. pisno gradivo od tretje osebe, ki ga je naročil in plačal izdajatelj finančnih instrumentov ali potencialni izdajatelj za promocijo nove izdaje tega izdajatelja, ali če izdajatelj pogodbeno najame in plača tretjo osebo za redno pripravljanje takšnega gradiva, pod

- pogojem, da je poslovni odnos jasno razkrit v gradivu in je gradivo istočasno javno dostopno vsem borznoposredniškim družbam, ki ga želijo prejeti, ali splošni javnosti;
3. udeležba na konferencah, seminarjih in drugih usposabljanjih o koristih in značilnosti določenega finančnega instrumenta ali investicijske storitve;
 4. gostoljubnost razumne vrednosti de minimis, kot sta hrana in pijača na poslovnem sestanku ali konferenci, seminarju ali drugem usposabljanju, navedenem v 3. točki, in
 5. druge manjše nedenarne koristi, za katere Agencija meni, da bi lahko izboljšale kakovost storitve, zagotovljene stranki, in ki so ob upoštevanju vseh koristi, ki jih zagotovi en subjekt ali skupina subjektov, takšnega obsega in narave, da ni verjetno, da bi škodovale izpolnjevanju obveznosti borznoposredniške družbe, da deluje v najboljšem interesu stranke.

(5) Sprejemljive manjše nedenarne koristi iz prejšnjega odstavka morajo biti razumne in sorazmerne ter takšnega obsega, da ni verjetno, da bodo na kakršen koli način vplivale na ravnanje borznoposredniške družbe tako, da bi to škodovalo interesom zadevne stranke. Manjše nedenarne koristi se razkrijejo pred začetkom opravljanja zadevnih investicijskih storitev ali pomožnih investicijskih storitev strankam. V skladu s 1. točko petega odstavka prejšnjega člena se lahko manjše nedenarne koristi opišejo na splošno.

18. člen **(spodbude v zvezi z raziskavami)**

(1) Raziskave, ki jih tretje osebe zagotovijo borznoposredniškim družbam, ki opravljajo gospodarjenje s finančnimi instrumenti ali druge investicijske storitve ali pomožne investicijske storitve, ne štejejo za spodbudo, če se prejmejo v zameno za kar koli od naslednjega:

1. neposredna plačila borznoposredniških družb iz njihovih lastnih sredstev;
2. plačila s posebnega plačilnega računa za raziskave, ki ga upravlja borznoposredniška družba, če so izpolnjeni naslednji pogoji v zvezi z vodenjem računa:
 - (a) plačilni račun za raziskave se financira iz posebne dajatve za raziskave, zaračunane strankam;
 - (b) borznoposredniške družbe v okviru vzpostavitve plačilnega računa za raziskave in dogovarjanja o višini sredstev za raziskave s strankami določijo in redno ocenjujejo proračun za raziskave kot notranji administrativni ukrep;
 - (c) borznoposredniška družba je odgovorna za plačilni račun za raziskave;
 - (d) borznoposredniška družba redno ocenjuje kakovost kupljenih raziskav na podlagi trdnih meril kakovosti in njihove zmožnosti prispevanja k boljšim investicijskim odločitvam.

(2) Če borznoposredniška družba uporablja plačilni račun za raziskave iz 2. točke prejšnjega odstavka, strankam zagotovi naslednje informacije:

1. pred začetkom opravljanja investicijske storitve strankam, informacije o proračunsko določenem znesku za raziskave in znesku ocenjenih sredstev za raziskave za vsako stranko;
2. letne informacije o skupnih stroških, ki jih je imela vsaka stranka zaradi raziskav, ki so jih opravile tretje strani.

(3) Če ima borznoposredniška družba plačilni račun za raziskave, mora na zahtevo svojih strank ali Agencije tudi zagotoviti povzetek ponudnikov, ki so prejeli plačila s tega računa, skupni znesek, ki jim je bil izplačan v določenem obdobju, koristi in storitve, ki jih je prejela borznoposredniška družba, in primerjavo skupnega zneska, porabljenega s tega računa, s proračunom, ki ga je za to obdobje določila družba, pri čemer navede vse popuste ali prenose morebitnih preostalih sredstev na računu v naslednje obdobje. Za namene 2. (a) točke prvega odstavka tega člena posebna dajatev za raziskave:

1. temelji zgolj na proračunu za raziskave, ki ga določi borznoposredniška družba za opredelitev potrebe po raziskavah, ki jih opravijo tretje osebe, v zvezi z investicijskimi storitvami, ki jih zagotavlja svojim strankam, in
2. ni povezana z obsegom ali vrednostjo poslov, ki se izvajajo v imenu strank.

(4) Pri vsaki operativni ureditvi za zbiranje sredstev strank za raziskave, pri kateri se sredstev ne pobira ločeno, ampak skupaj s provizijo za posle, se opredeljena sredstva za raziskave navede ločeno, pogoji iz 2. točke prvega odstavka tega člena in drugega odstavka tega člena pa so v celoti izpolnjeni.

(5) Skupni znesek prejetih sredstev za raziskave ne sme preseči proračuna za raziskave.

(6) Borznoposredniška družba se v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev in poslov ali splošnih pogojih poslovanja s strankami dogovori o višini sredstev za raziskave, kot jih v proračunu določi podjetje, in pogostosti odtegnitve teh sredstev za raziskave od stranke v danem letu. Proračun za raziskave se sme povečati šele potem, ko so bile strankam zagotovljene jasne informacije o takšnih načrtovanih povečanjih. Če je ob koncu obdobja na plačilnem računu za raziskave presežek, ima družba vzpostavljen postopek za povrnitev tega zneska stranki ali njegovo izravnavo s proračunom in sredstvi za raziskave, izračunanima za naslednje obdobje.

(7) Za namene 2. (b) točke prvega odstavka tega člena proračun za raziskave upravlja izključno borznoposredniška družba in temelji na razumni oceni potreb po raziskavah, ki jih opravijo tretje osebe. Dodeljevanje sredstev iz proračuna za raziskave za nakup raziskav, ki jih opravijo tretje osebe, je predmet ustreznih kontrol in nadzora višjega vodstva, da se zagotovi, da se proračun upravlja in uporablja v najboljšem interesu strank družbe. Te kontrole vključujejo jasno revizijsko sled za plačila ponudnikom raziskav in za načine določitve plačil zneskov glede na merila kakovosti iz 2. (d) točke prvega odstavka tega člena. Borznoposredniške družbe proračuna za raziskave in plačilnega računa za raziskave ne uporabljajo za financiranje notranjih raziskav.

(8) Borznoposredniška družba lahko za namene 2. (c) točke prvega odstavka tega člena prenese upravljanje plačilnega računa za raziskave na tretjo osebo pod pogojem, da ureditev olajša nakup raziskav, ki jih opravijo tretje osebe, in plačila ponudnikom raziskav v imenu borznoposredniške družbe brez nepotrebne odlašanja v skladu z navodili borznoposredniške družbe.

(9) Borznoposredniške družbe za namene 2. (d) točke prvega odstavka tega člena določijo vse potrebne elemente v pisni obliki in jih posredujejo svojim strankam. To vključuje tudi obseg, v katerem lahko raziskave, kupljene z uporabo plačilnega računa za raziskave, koristijo portfeljem strank, vključno z upoštevanjem investicijskih strategij, ki se uporabljajo za različne vrste portfeljev, in pristopom, ki ga bo uporabila družba za pošteno porazdelitev takih stroškov med različne portfelje strank, kadar je to primerno.

(10) Borznoposredniška družba, ki opravlja investicijsko storitev izvrševanja naročil strank, opredeli ločene dajatve za to storitev, ki odražajo samo stroške izvršitve posla. Za zagotovitev vsake druge koristi ali storitve iste borznoposredniške družbe drugim investicijskim podjetjem s sedežem v EU, se uporablja ločena opredelitev dajatev; na dobavo teh koristi ali opravljanje teh storitev, kot tudi na dajatve zanje, ne smejo vplivati ravni plačila za storitve izvrševanja naročil strank niti biti pogojena z njimi.

7. PRAVILA V ZVEZI S PRIMERNIMI NASPROTNIMI STRANKAMI

19. člen
(primerne nasprotne stranke)

(1) Borznoposredniška družba lahko prizna kot primerno nasprotno stranko osebo, ki izpolnjuje pogoje za profesionalno stranko iz prvega odstavka 246. člena ZTFI-1 in četrtega do šestega odstavka 247. člena ZTFI-1. Borznoposredniška družba lahko osebo iz četrtega do šestega odstavka 247. člena ZTFI-1 prizna kot primerno nasprotno stranko samo v zvezi z investicijskimi storitvami ali posli, za katere izpolnjuje pogoje za profesionalno stranko.

(2) Za postopke v zvezi s priznavanjem za primerno nasprotno stranko in obravnavanjem primernih nasprotnih strank pri opravljanju investicijskih storitev in poslov se smiselno uporabljajo določbe ZTFI-1, ki urejajo postopke v zvezi s profesionalnimi strankami.

20. člen
(uporaba določb ZTFI-1 za primerne nasprotne stranke)

(1) Če primerna nasprotna stranka zahteva obravnavo kot stranka, za katero se uporabljajo določbe iz prvega odstavka 276. člena ZTFI-1, ne zahteva pa izrecno obravnave kot neprofesionalna stranka, jo borznoposredniška družba obravnava kot profesionalno stranko.

(2) Če primerna nasprotna stranka zahteva obravnavo kot neprofesionalna stranka, mora borznoposredniška družba ravnati v skladu s četrnim odstavkom 246. člena ZTFI-1.

21. člen
(sorazmerne zahteve za količinske pragove za primerne nasprotne stranke)

Borznoposredniška družba lahko na podlagi četrtega odstavka 276. člena ZTFI-1 kot primerno nasprotno stranko obravnava tudi drugo družbo iz države članice, in sicer v primeru, da omenjena družba izpolnjuje naslednje sorazmerne zahteve, ki vključujejo tudi količinske pragove:

1. da je v posameznem poslu zajetih najmanj 0,1 % vrednostnih papirjev posameznega izdajatelja, ali
2. da je v posameznem koledarskem letu zajeto najmanj 0,3 % vrednostnih papirjev posameznega izdajatelja.

8. KONČNE DOLOČBE

22. člen
(prenehanje uporabe)

Z uveljavitvijo tega sklepa se preneha uporabljati Sklep o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borznoposredniške družbe (Uradni list RS, št. 42/19 in 123/21 – ZBNIP).

23. člen
(uveljavitev sklepa)

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00700-8/2022-9
Ljubljana, dne 24. februarja 2022
EVA 2022-1611-0021

Predsednica Sveta
Agencije za trg vrednostnih papirjev
Anka Čadež